

Ministre, som havde med den Sag at gøre, den daværende Justitsminister og den nuværende Kultusminister, stillede sig saa absolut afvisende lige over for de Ønsker, der dog fra forskellige Sider gjorde sig gældende i denne Sag. Særlig vil jeg tillade mig at lægge den højtærede Kultusminister paa Sinde, at det, naar Sagen nu kommer for igen, fra hans Side, fra det kongelige Teaters Side ikke er meget klogt absolut at holde paa den nuværende Ordning af den justitsministerielle Absolutisme lige over for de private Theatre og Theaterbevillinger. Man kan næppe vente nogen videre Velvilje over for alle de Forslag, der fra Ministerens Side allerede ere fremsatte eller med Nødvendighed maa fremsættes for det kongelige Teaters Skyld, naar man aldeles intet vil give til Gengæld. Det vilde man ikke i Fjor; dermed vil jeg ikke sige, at det havde været muligt at komme til nogen Enighed, selv om man havde været mere velvillig stemt; det kan man ikke vide, men der blev ikke gjort endog det mindste Forsøg derpaa. Tværtimod, hvad der fremkom fra Folk fra anden Side, som søgte at gaa lidt midt imellem, blev afvist som noget absolut uantageligt, og Resultatet var i alt Fald lige over for det kongelige Teater, at det intet opnaaede forrige Aar. Stiller man sig nu lige saadan i Aar, vil ganske sikkert, tør jeg rolig sige, Resultatet blive ganske det samme. Dette gør mig ondt for det kongelige Teater, for ellers skal jeg ærlig tilstaa, at for den øvrige Del af Sagen har jeg noget mindre Interesse.

Vi have jo faaet en ny Indenrigsminister, til hvem jeg vil henvende et Spørgsmaal, om det ikke nu snart kunde være paa Tide, at der blev fremlagt her for Tinget et Forslag til en Aktielovgivning. Det kan ikke benægtes, at Forholdene, som de nu ere, ere af den Beskaffenhed, at der er den største Mulighed for, at mange i det godtroende Publikum blive snydte og bedragne af Folk, der stifte Aktieselskaber, særlig naar de kunne kalde dem gensidige af en eller anden Grund, uden at det efter den nuværende Lovgivning er muligt at skride ind imod dem. Jeg ønsker ikke en Aktielovgivning, der i alt for store Details er efter tysk Mønster eller oversat fra Tysk. Hvad jeg ønsker, er en Aktielovgivning, hvorved det vil være muligt, at de, der i den Henseende gøre sig skyldige i, hvad der almindeligvis maa betragtes som Bedrageri, ogsaa kunne straffes, og det er næsten ikke muligt efter den Lovgivning, vi for Øjeblikket have her i Landet.

Saa kommer jeg til Slutningen, og jeg skal blot med et Par Ord tillade mig at omtale, hvad det ærede Medlem for Ringkøbing (J. C. Christensen) og det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (C. Hage) have udtalt om den, hvad skal jeg kalde det, truende Konflikt. Det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds var overordentlig stærk og kraftig i sit Angreb paa den høje Regering, men han var mindre kraftig, mindre stærk og mindre klar og tydelig, naar han skulde til at forklare, hvad det da var, han egentlig vilde. Thi hvad var det da? Ja, det kan udtrykkes ganske kort saaledes, at han sagde: I næstforrige Samling stillede dette Ting sig i høj Grad, ja i overordentlig høj Grad imødekommende over for Regeringen; i forrige Samling stillede det sig i høj Grad imødekommende, denne Gang vil det sandsynligvis stille sig i mindre høj Grad imødekommende! Det var hans Konklusion. Jeg tror ikke, man kan sige, at den var særlig kraftig, og heller ikke, at den var særlig klar og tydelig. Spørgsmaalet naturligvis, som man gerne kan diskutere fra nu af og til Samlingens sidste Dag, er da det, om Regeringen har begaaet saadan en græselig Forbrydelse, fordi den i forrige Aars Foraars fik den Opfattelse, at der var Fare paa Færde for os, saa det var nødvendigt at tage ekstraordinære Foranstaltninger og anvende et vist Beløb paa dog at bringe Søforterne her ud for København i en nogenlunde Tilstand, saa de kunde forsvare sig. Jeg har aldrig kunnet begribe den uhyre Vægt, der er lagt paa denne Sag, og kan det heller ikke endnu. Jeg kan forstaa, at man, naar man er ked af disse Aars lidet tiltalende Forhandlinger, der tit og mange Gange, desværre for ofte, løbe ud i Sandet, vil benytte denne Sag til at faa mere Liv i det hele, faa en vis Ophidselse til Stede i Befolkningen, det kan jeg forstaa. Men at man virkelig for Alvor vil gøre et stort Nummer ud af en Ting, der i Virkeligheden er saa simpel, det har jeg aldrig kunnet forstaa og forstaaer det heller ikke endnu. At sammenligne dette med Ministeriet Estrups Stilling over for provisoriske Finanslove, forekommer mig saa urimeligt som muligt. Man maa jo dog se hen til, hvad der er Grunden og Hensigten med en Handling. Grunden og Hensigten med de provisoriske Finanslove, som den Gang udstedtes, var den — det er jo tydeligt nok og tit nok udtalt — at Regeringen stod paa det Standpunkt, at naar Folketinget og Landstinget ikke kunde blive